

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Kvalifikasjonskrav, avvisning

Innklagede gjennomførte en anbudskonkurranse for anskaffelse av tunneloppgradering (elektroinstallasjoner) av E16 Gudvanga- og Flenjatunnelen. Klager anførte at valgte leverandør har brutt regelverket ved å avvise klager fra konkurransen, og ved ikke å avvise valgte leverandør fra konkurransen grunnet manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravene. Anførslele førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 25.11.2019 i sak 2018/258

Klager: Kraftmontasje AS

Innklaget: Statens vegvesen Region vest

Klagenemndas

medlemmer: Finn Arnesen, Sverre Nyhus, Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Statens vegvesen Region Vest (heretter *innklagede*) kunngjorde 22. desember 2017 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av tunneloppgradering (elektroinstallasjoner) av E16 Gudvanga- og Flenjatunnelen. Anskaffelsens verdi ble i anskaffelsesprotokollen punkt 3 estimert til 315 millioner kroner. Tilbudsfrist var 1. mars 2018.
- (2) Valg av leverandør skulle skje på bakgrunn av laveste pris, jf. konkurransegrunnlagets vedlegg B3 pkt. 7.1.
- (3) I konkurransegrunnlagets bilag B2 *Krav til leverandørens kvalifikasjoner – Anbudskonkurranse*, var det i punkt 2 (underpunkt 2.1 – 2.5) oppstilt kvalifikasjonskrav. I punkt 2.5 *Helse, miljø og sikkerhet (HMS) og kvalitet*, var det i blant annet oppstilt følgende kvalifikasjonskrav:

«2.5.3 Ytre miljø

Kvalifikasjonskrav:

Leverandøren skal ha et godt og velfungerende miljøstyringssystem, basert på ISO 14001 (2015), EMAS (EU Eco-Management an Audit Scheme for environmental management) eller tilsvarende. Systemet skal være gjenstand for jevnlig revisjon.

Dokumentasjonskrav:

1. *Attest som dokumentasjon for at leverandøren oppfyller kravene i EU forordningen for Miljøstyring og miljørevisjon (EMAS) eller andre anerkjente miljøledelsessystemer i forordning (EF) nr. 1221/2009 artikkel 45 eller andre*

miljøledelsesstandarder basert på relevante europeiske eller internasjonale standarder fra akkrediterte organer, eksempelvis ISO 14001, eller tilsvarende attester utstedt av organer i andre EØS-stater,

Annen dokumentasjon for tilsvarende miljøledelsestiltak aksepteres dersom leverandøren ikke har mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv. Dette forutsetter at leverandøren dokumenterer at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte miljøledelsessystemene eller – standardene. Leverandøren skal begrunne hvorfor han ikke hadde mulighet til å få slike attester innen fristen, og hva dette skyldes.

[..]»

- (4) I konkurransegrunnlagets B2 pkt. 4.1 fremgikk det følgende:

«Leverandøren kan om nødvendig støtte seg på andre virksomheters kapasitet for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet og/eller kravene til tekniske og faglige kvalifikasjoner som er gjengitt i punkt 2.3 og 2.4 nedenfor, jf. § 16-10 (1).»

- (5) Videre følger det av konkurransegrunnlagets B2 pkt. 4.2 «Fellesskap av leverandører» at:

«Fellesskapet av leverandører kan støtte seg på kapasiteten til deltakerne i fellesskapet og om nødvendig støtte seg på andre virksomheter, og i så fall gjelder kravene i punkt 4.1 i tillegg.»

- (6) Innklagede mottok fire tilbud inne tilbudsfristens utløp, heriblant fra arbeidsfellesskapet Flage Maskin AS og Kvinnherrad Elektro AS (heretter valgte leverandør) og Kraftmontasje AS (heretter klager)

- (7) Klager var like før konkurransen solgt ut av ONE Nordic konsernet, og hadde derfor ikke selv blitt ISO-sertifisert ved tilbudsfristens utløp. I tilbudet fra klager fremgikk følgende om dette:

«Selskapet har i dag et overordnet styringssystem som dekker kvalitet, HMS og miljø, se dok. «1.1.1 Beskrivelse av styringssystemet». Dokumentene «1.1.3.1 Kvalitetspolicy», «1.1.3.2 Miljøpolicy», «1.1.3.3 HMS-policy» samt «1.2.2 Interne revisjoner og ledelsens gjennomgang» er en del av denne overordnede beskrivelsen.

Vi er pr i dag inne i en prosess for å bli sertifisert iht ISO 9001-2015 og ISO 14001-2015 og målet er at vi skal være sertifisert innen 3 kvartal 2018.»

- (8) Videre fremgikk det i Bilag 6 punkt 1. at

«Vårt styringssystem har som mål å oppfylle kravene i aktuelle utgaver av ISO 9001 "System for kvalitetsstyring" og ISO 14001 "Miljøstyringssystemer". Det er vårt mål at Kraftmontasje AS kan bli sertifisert etter disse standardene.»

- (9) Klager la også ved sin HMS/KS håndbok, hvor styringssystem, kvalitetspolicy, miljøpolicy, HMS policy/strategi og HMS-Instrukser fremgikk. Det ble også

vedlagt revisjonsrapporter og årskontroller av klagers tidligere morselskaps styringssystem.

- (10) Valgte leverandør hadde heller ikke den aktuelle ISO-sertifiseringen, men opplyste i tilbudet sitt at selskapet støttet seg på underleverandøren ABB for oppfyllelse av kravet. I tilbudet fra valgte leverandør fremgikk følgende: *«ABB innehar ISO9001:2015, ISO 14001 :2015 OHSAS18001 :2007 sertifisering og vil støtte arbeidsfellesskapet i den grad de finner det nødvendig. I den grad det er uoverensstemmelse mellom aktørene blir det derfor ABB sine sertifikater og prosedyrer som kommer til anvendelse»*
- (11) Det fremgikk også av tilbudet fra de valgte leverandørene at en av de to leverandørene benyttet Maskin - Entreprenørenes Forbund sitt KS-/HMS-system (KSMEF). Det var opplyst at dette systemet ifølge MEF er basert på/kompatibelt med ISO 14001 (2015). I tilbudet var det også lagt ved en samsvarserklæring mellom kravene i ISO 14001 og den ene av aktørene i arbeidsfellesskapet sin håndbok.
- (12) I innklagedes opprinnelige kvalifikasjonsvurdering fremgikk det at innklagede under punktet 2.5.3 Ytre Miljø hadde skrevet «OK» på klager har levert *«attest som dokumentasjon på miljøstyringssystem»*.
- (13) I brev datert 23. mars 2018 opplyste innklagede at kontrakten var tildelt klager.
- (14) Den 3. april 2018 ble klager kontaktet av innklagede per telefon, og bedt om å ettersende dokumentasjon på at klager oppfylte dokumentasjonskravene i konkurransegrunnlagets B2 punkt 2.5.3 om ytre miljø.
- (15) Den 4. april 2018 oversendte klager en kopi av en avtale med Slogen Consulting om bistand for å bli ISO-sertifisert. Det ble her orientert om prosessen med å få klager ISO-sertifisert. Klager sendte ytterligere to e-poster til innklagede kort tid etter, hvor det ble vedlagt et utdrag fra klagers tilbud og forklart hvordan systemene var beskrevet og dokumentert.
- (16) Innklagede sendte e-post til klager den 12. april 2019 kl. 15.29 hvor klager ble gitt frist til kl. 10:00 dagen etterpå med å *«beskrive dette systemet og hvorfor dette er tilsvarende ISO 14001»*.
- (17) Klager svarte innen fristen, og la blant annet ved en redegjørelse for hvordan systemet fungerer, en vurdering fra sin advokat samt en beskrivelse fra Slogen Consulting AS av 12. april 2019, hvor det ble bekreftet at klagers styringssystem er basert på ISO 14001.
- (18) I brev fra innklagede datert 17. april 2018 fremgikk det at klager var avvist fra konkurransen grunnet manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet om miljøstyringssystem. Som begrunnelse viste innklagede til at beslutningen om å tildele kontrakten til klager var basert på uriktig grunnlag og at innklagede hadde plikt til å avvise klager fra konkurransen grunnet manglende oppfyllelse av kvalifikasjonskravet. Dette ble begrunnet med at klagers beskrivelse av sitt system var for generell og lite konkret, slik at det ikke var mulig å vurdere om klagers system var tilsvarende det som var etterspurt i konkurransen. Videre fremhevet

innklagede at det forhold at klager hadde satt i gang en prosess for å bli sertifisert, ikke dokumenterte at klager hadde systemet på plass på tilbudsinnleveringstidspunktet. Innklagede viste også til at verken dokumentasjon på at tidligere morselskap var sertifisert, eller på at klagers miljøstyringssystem var basert på morselskapets sitt system var blitt oversendt. Opplysningen om at klagers tidligere morselskap skal ha vært sertifisert, kunne derfor ikke tillegges vekt.

- (19) Om den ettersendte erklæringen fra Slogen Consulting AS skrev innklagede følgende; *«Denne erklæringen innebærer nye opplysninger som SVV ikke kan legge vekt på jf. § 23-5 andre ledd, jf. første ledd. Erklæringen er heller ikke utarbeidet av uavhengig tredjepart og kunne av den grunn uansett ikke sies å ha dokumentasjonsmessig verdi av avgjørende betydning. Denne erklæringen er følgelig ikke vektlagt.»*
- (20) I klage av 19. april 2018 påklaget klager tildelingen av kontrakten til valgte leverandør. Innklagede svarte 24. april 2018, og tok ikke klagen til følge. Klager sendte en ny klage til innklagede 30. april 2018, der avvisningen av klager ble påklaget. Innklagede svarte i brev av 9. mai 2019, og tok heller ikke denne klagen til følge. Klager sendte ytterligere en klage 9. mai 2018, innklagede avviste klagen i brev av 15. mai 2018.
- (21) Innklagede inngikk kontrakt med valgte leverandør 23. mai 2019.
- (22) Saken ble bragt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 31. august 2018, og nemndsmøte i saken ble avholdt 18. november 2019.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (23) Innklagede har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) a ved ikke å avvise valgte leverandør, ettersom valgte leverandør selv ikke oppfylte kvalifikasjonskravet om miljøstyringssystem, men må støtte seg på en underleverandør for å oppfylle dette. Verken konkurransegrunnlaget eller forskriften gir adgang til å støtte seg på underleverandører for å oppfylle kvalifikasjonskravet om ytre miljø og krav til miljøstyringssystem. Underleverandøren ABB har uansett ikke et miljøstyringssystem som er myntet på det kontraktarbeidet som inngår i foreliggende anskaffelse. Det er ikke dokumentert rutiner for arbeider med tunge maskiner i tunnel, sprenging, behandling av sprengstoff etc. Det er kun ett sted i sertifikatet nevnt "*infrastruktur*", men dette kan ikke tolkes slik at systemet gjelder samferdsel slik dette er presentert og satt i kontekst i sertifikatet.
- (24) Innklagede har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) a ved å avvise klager med den begrunnelse at klager ikke oppfyller kvalifikasjonskravet om ytre miljø og krav til miljøstyringssystem. Klager har i sitt tilbud redegjort grundig for at selskapet har et godt og velfungerende miljøstyringssystem. Dette systemet er bygget opp i henhold til det tidligere morselskapets system, og dermed likt med et ISO-sertifisert system. Under enhver omstendighet har klager dokumentert oppfyllelsen av kravet ved å besvare innklagedes anmodning om ettersending/supplering av dokumentasjon for oppfyllelse av kravet.

- (25) Innklagede har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 23-5 ved ikke å klargjøre hva som etter oppdragsgivers vurdering konkret manglet eller var uklart ved klagers tilbud, slik at klager ikke fikk en reell mulighet til å ettersende/supplere tilbudet. Når innklagede velger å benytte seg av retten til å be om avklaringer fra klager, har innklagede plikt til å formulere forespørselen om avklaringer tilstrekkelig klart, og gi klager tilstrekkelig frist til å svare på forespørselen. Dette ble ikke gjort i foreliggende tilfelle.
- (26) Innklagede har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-10 (1) ved å avvise klager først etter å ha tildelt kontrakt til klager, til tross for at innklagede samtidig med tildelingen av kontrakt til klager avviste en annen leverandør på det samme grunnlaget.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (27) Valgte leverandør har dokumentert at kvalifikasjonskravet om ytre miljø og miljøstyring er oppfylt, og skulle følgelig ikke vært avvist. Valgte leverandør, som er et arbeidsfellesskap, har dokumentert at en av de to aktørene i arbeidsfellesskapet langt på vei oppfyller kvalifikasjonskravet om et godt miljøstyringssystem. Valgte leverandør har i sitt tilbud også levert attest som viser at underleverandøren ABB er ISO 14001 sertifisert på bla. området infrastruktur. Dette dekker de områder kontrakten omhandler. Valgte leverandør har dermed dokumentert samlet sett å oppfylle kvalifikasjonskravet.
- (28) Klager har ikke dokumentert at kvalifikasjonskravet om ytre miljø og miljøstyring er oppfylt, og innklagede hadde dermed plikt til å avvise klager, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) bokstav a. Det at det tidligere morselskapet var sertifisert er uten betydning all den tid det ikke er dokumentert at klager har tilsvarende systemer. Heller ikke det at klager har inngått avtale med Slogen Consulting AS om å bistå klager med å implementere et miljøstyringssystem i henhold til ISO 14001 dokumenterer at klager oppfyller kvalifikasjonskravet. Slogen Consulting AS er ikke et akkreditert selskap, selskapet har derfor ikke kompetanse til å sertifisere eller utstede sertifikat/attest i forskriftens forstand. Dette taler for at klager var i en tidlig fase i sin implementering av miljøstyringssystemer.
- (29) Innklagede har ikke brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 23-5 ved å ikke ha klargjort hva som etter oppdragsgivers vurdering konkret manglet eller var uklart ved klagers tilbud. Det er klager som har risikoen for uklarheter i sitt tilbud jf. forskriften § 23-3 (2). Innklagede har benyttet sin rett til å be om avklaringer fra klager, og når klager har fått denne muligheten, men forholdet likevel ikke er blitt avklart, har oppdragsgiver ikke plikt til å be om ytterligere avklaringer.
- (30) Det er ikke i strid med forskrift om offentlige anskaffelser § 24-10 (1) å avvise klager etter først å ha tildelt kontrakt til klager. Da innklagede fant ut at klager ikke hadde dokumentert at kvalifikasjonskravene var oppfylt, hadde innklagede plikt til å avvise klager jf. forskriften § 25-1 (4), selv om innklagede ikke fant dette ut før etter tildeling av kontrakt.

Klagenemndas vurdering:

- (31) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen

gjelder tunneloppgradering av elektroinstallasjoner for E16 Gudvanga- og Flenjatunnelen som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er i anskaffelsesprotokollen punkt 3 estimert til 315 millioner kroner I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Avvisning av valgte leverandør

- (32) Klager anfører at innklagede har brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) bokstav a ved ikke å avvise valgte leverandør, ettersom valgte leverandør ikke selv oppfylte kvalifikasjonskravet om ytre miljø og krav til miljøstyringssystem, og det ikke var adgang til å støtte seg på underleverandører for oppfyllelse av dette kravet.
- (33) Av forskriften § 24-2 (1) bokstav a fremgår det at oppdragsgiver skal avvise en leverandør som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene.
- (34) I konkurransegrunnlaget punkt 2.5.3 Ytre miljø, var det inntatt et kvalifikasjonskrav om at leverandørene skal ha et godt og velfungerende miljøstyringssystem basert på ISO 14001, EMAS eller tilsvarende. Dette skulle dokumenteres oppfylt ved en attest på at leverandørene hadde de etterspurte miljøstyringssystemene, eller ved annen dokumentasjon for tilsvarende miljøledelsestiltak dersom leverandøren ikke hadde mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv, forutsatt at leverandøren dokumenterte at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte miljøledelsessystemene eller standardene.
- (35) Kvalifikasjonskravets utforming gjør det ikke helt klart hvordan dette skulle forstås. Ordlyden «basert på» kan enten forstås slik at miljøstyringssystemet måtte være i henhold til ISO 14001, EMAS eller tilsvarende, altså at systemet måtte være sertifisert i henhold til en av de aktuelle standardene. Alternativt kan uttrykket «basert på» forstås slik at systemet måtte inneholde de mest vesentlige elementer fra et slikt sertifisert system.
- (36) Utgangspunktet er at oppdragsgiver må bære risikoen for denne uklarheten, slik at tolkningstvilen skal komme leverandørene til gode, jf. forskriften § 14-1 (5) og Høyesteretts avgjørelse i Sveen-dommen (HR-2019-830-A). I foreliggende tilfelle vil dette innebære at kravet ikke kan leses som et absolutt krav om ISO 14001-sertifisering jf. også klagenemndas avgjørelse i sak 2018/219 hvor en tilsvarende forståelse ble lagt til grunn.
- (37) Slik nemnda forstår det, la innklagede opprinnelig til grunn ABBs ISO 14001-sertifisering (som var valgte leverandørs underleverandør), som tilstrekkelig dokumentasjon for at valgte leverandør var kvalifisert.
- (38) Muligheten til å støtte seg på andre virksomheter i oppfyllelsen av kvalifikasjonskravene er regulert i konkurransegrunnlaget B2 4.2. Her heter det at «Leverandøren kan om nødvendig støtte seg på andre virksomheters kapasitet for å oppfylle kravene til økonomisk og finansiell kapasitet og/eller kravene til tekniske og faglige kvalifikasjoner som er gjengitt i punkt 2.3 og 2.4 nedenfor, jf. § 16-10». Kravene til miljøstyringssystem var angitt i konkurransegrunnlaget B punkt 2.5, og

omfattes dermed ikke av oppregningen av de kvalifikasjonskrav leverandøren kan støtte seg på andre virksomheter for å oppfylle.

- (39) Etter klagenemndas oppfatning åpner dermed ikke konkurransegrunnlaget for at kvalifikasjonskravene knyttet til miljøstyring kunne oppfylles gjennom en underleverandørs miljøstyringssystem. Denne tolkningen underbygges av de funksjoner et miljøstyringssystem ivaretar. Et slikt system skal brukes gjennom hele byggeprosessen, og sikre at leverandøren ivaretar viktige miljøhensyn på en god måte gjennom hele kontraktfasen. Det er da etter nemndas oppfatning åpenbart utilstrekkelig å støtte seg på en blant flere underleverandører for å tilfredsstille et slikt gjennomgående krav.
- (40) Endelig har tolkningen støtte i forskriften § 16-10(5). Det fremgår av denne bestemmelsen at der en leverandør støtter seg på kapasiteten til andre virksomheter for å oppfylle kravene til blant annet faglige kvalifikasjoner, skal disse virksomhetene utføre de aktivitetene som krever slike kvalifikasjoner. Med mindre den aktuelle virksomheten er gitt i oppdrag å stå for leverandørens miljøstyring, vil ikke den omstendighet at virksomheten har de kvalifikasjoner som kreves medføre at leverandøren tilfredsstiller kvalifikasjonskravet
- (41) I ettertid har imidlertid innklagede fremhevet at selv om ingen av leverandørene i arbeidsfellesskapet var ISO 14001-sertifisert, så hadde den ene leverandøren dokumentert at den hadde implementert og brukte Maskin Entreprenørenes Forbund (MEF) sitt KS-/HMS- system (KSMEF). Dette systemet er ifølge MEF basert på/kompatibelt med ISO 14001. Innklagede har i denne forbindelse uttalt: *«Etter oppdragsgivers skjønnsmessige vurdering har Flage Maskin AS (i Arbeidsfellesskapet) et velfungerende miljøstyringssystem basert på MEF sitt system, og at de sammen ved å støtte seg på ABB sitt ISO 14001 (2015) sertifiserte system og rutiner oppfyller kvalifikasjonskravet «et godt og velfungerende miljøstyringssystem». Dette har de videre forklart hvordan de vil gjøre i praksis. Arbeidsfellesskapet har dermed dokumentert at de oppfyller kvalifikasjonskravet.»*
- (42) Innklagede ser det altså slik at valgte leverandør har dokumentert et godt og velfungerende miljøstyringssystem, basert på ISO 14001 (2015), EMAS (EU Eco-Management and Audit Scheme for environmental management) eller tilsvarende.
- (43) Selv om det kan stilles spørsmål ved innklagedes opprinnelige kvalifikasjonsvurdering, har nemnda ingen rettslige innvendinger mot den vurderingen av valgte leverandørs kvalifikasjoner som innklagede her har tilkjennegitt. Klagers anførsler gir på denne bakgrunn ikke grunnlag for å konstatere at valgte leverandør skulle vært avvist fra konkurransen grunnet manglende oppfyllelse av kravet knyttet til ytre miljø.
- (44) Innklagede har etter dette ikke brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) bokstav a ved ikke å avvise valgte leverandør.

Avvisning av klager

- (45) Nemnda legger til grunn at spørsmålet om hvorvidt klager oppfylte kvalifikasjonskravet, burde vært avklart før klager ble tildelt kontrakt. Nemnda

finner derfor ikke grunn til å gå inn på dette. Uenigheten mellom partene gjelder innklagedes beslutning om å avvise klager.

- (46) Etter forskriften § 24-2 (1) bokstav a skal oppdragsgiver avvise en leverandør som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene. Av forskriften § 25-1 (4) fremgår det at dersom oppdragsgiveren finner at beslutningen om valg av leverandør er i strid med forskriften, kan beslutningen omgjøres frem til kontrakten er inngått.
- (47) Kvalifikasjonskravet var at leverandørene skulle ha *«et godt og velfungerende miljøstyringssystem, basert på ISO 14001 (2015), EMAS (EU Eco-Management an Audit Scheme for environmental management) eller tilsvarende. Systemet skal være gjenstand for jevnlig revisjon.»*
- (48) Uttrykket *«et godt og velfungerende miljøstyringssystem»* gir anvisning på en skjønnsmessig vurdering som i begrenset grad kan prøves rettslig. Når oppdragsgiver omgjør en beslutning om å anse en leverandør som kvalifisert, må imidlertid oppdragsgiver sannsynliggjøre at beslutningen om å anse leverandøren som kvalifisert var i strid med regelverket.
- (49) Kvalifikasjonskravet skulle dokumenteres oppfylt ved en attest på at kravene i et av de ulike miljøstyringssystemene er oppfylt, eller ved annen dokumentasjon for tilsvarende miljøledelsestiltak dersom leverandøren ikke hadde mulighet til å få slike attester innen fristen, og dette ikke skyldes leverandøren selv.
- (50) I klagers tilbud ble selskapets overordnede styringssystem beskrevet. Dette systemet dekker kvalitet, HMS og miljø. Klager la også ved sin HMS/KS håndbok, hvor styringssystem, kvalitetspolicy, miljøpolicy, HMS policy/strategi og HMS-Instruks fremgikk. Det ble også vedlagt revisjonsrapporter og årskontroller av klagers tidligere morselskaps styringssystem. Videre fremgikk det at klager var inne i en prosess for å bli sertifisert i henhold til ISO 14001-2015 og at målet var å være sertifisert innen 3. kvartal 2018.
- (51) Innklagede har opplyst at det grunnet en misforståelse hos innklagede ble lagt til grunn at klager hadde fremlagt attest som dokumentasjon på miljøstyringssystem. Som følge av dette ble det ikke gjort en mer inngående vurdering av klagers innleverte dokumentasjon.
- (52) Innklagedes vurdering av at klager oppfylte dette kvalifikasjonskravet var altså basert på den uriktige antakelsen om at klager hadde levert en attest som viste at selskapet oppfylte kravene i ISO 14001-2015. Kvalifikasjonsvurderingen var følgelig basert på feil faktisk grunnlag, og innklagede hadde således plikt til å foreta en ny kvalifikasjonsvurdering, jf. forskriften § 25-1 (4). Etter en fornyet gjennomgang av den informasjonen klager hadde gitt, fant innklagede grunn til å be om avklaringer, jf. forskriften § 23-5 (1), og klager ble bedt om å ettersende supplerende opplysninger.
- (53) Klager ettersendte da en kopi av en avtale klager hadde inngått med Slogen Consulting AS om å få klager ISO-sertifisert, samt en erklæring datert 12. april 2019 fra Slogen Consulting AS, hvor konsulenten skrev at klager har et system basert på ISO 14001-2015, men at det må justeres og tilpasses i forbindelse med eierskifte.

- (54) Innklagede har lagt til grunn at også denne dokumentasjonen var for generell, og ikke viste at klager har dokumentert at disse tiltakene tilsvarer de etterspurte miljøledelsessystemene eller standardene. Også notatet fra klager der klager selv viste til overordnede prosesser i sitt kvalitetssikringssystem og styringssystem med henvisninger til relevante kapitler i ISO 14001-2015, er etter innklagdes syn for generelle og lite konkrete til at det kan konkluderes med at klager har et miljøledelsessystem tilsvarende ISO 14001-2015. Innklagde fremhever at klager i stor grad baserer sin argumentasjon på at klagers system var basert på systemet til klagers tidligere morselskap, uten at det er dokumentert at tidligere mor hadde de etterspurte sertifiseringene, eller at klager faktisk har et likt system som tidligere morselskap. Innklagede påpeker også at klager ikke har dokumentert at det var inngått avtale med akkreditert selskap for sertifiseringen.
- (55) Slik saken er opplyst gir klagers anførsler ikke grunnlag for å konstatere at det er rettslige mangler ved innklagedes vurdering av om klager oppfyller kvalifikasjonskravet.
- (56) Innklagede har etter dette ikke brutt forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (1) bokstav a ved å avvise klager med den begrunnelse at klager ikke oppfyller kvalifikasjonskravet om ytre miljø.

Avklaringsplikt

- (57) Klager anfører at innklagede har brutt forskriften § 23-5 ved ikke å ha klargjort hva som etter oppdragsgivers vurdering konkret manglet eller var uklart ved klagers tilbud, slik at klager ikke fikk en reell mulighet til å ettersende/supplere tilbudet.
- (58) Det er i utgangspunktet leverandøren selv som risikoen for uklarheter i tilbudet sitt, jf. forskriften § 23-3 (2). Forskriften § 23-5 oppstiller som hovedregel kun en adgang, og ikke en plikt, for oppdragsgiver til å etterspørre avklaringer der et tilbud inneholder slike uklarheter. Innklagede har i foreliggende tilfelle benyttet seg av denne adgangen og bedt om avklaringer to ganger. De svarene som ble gitt, ble imidlertid ikke vurdert som klargjørende nok. Slik saken er opplyst, har nemnda ikke grunnlag for å konstatere at innklagede hadde plikt til å foreta ytterligere avklaringer med klager.
- (59) Innklagede har ikke brutt forskriften § 23-5 ved ikke å foreta ytterligere avklaringer med klager.

Konklusjon:

Statens vegvesen Region vest har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Finn Arnesen

Dokumentet er godkjent elektronisk